

Tulkkiversio

ASUMISEN JA SOSIAALITURVAN PIENI SANASTO

vasta Suomeen muuttaneelle

1. Taloyhtiö

Taloyhtiö / asunto-osakeyhtiö.....	4
Isännöitsijä.....	4
Huoltoyhtiö / kiinteistöhuolto	4
Vuokrataloyhtiö	4
Yksityinen vuokranantaja	4
Vuokralainen	4
Vuokrasopimus	4

2. Vuokrasopimus

Asuinhuoneenvuokralaki=AHVL	5
Vuokra	5
Määräaikainen vuokrasopimus	5
Toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus.....	5
Irtisanominen	5
Irtisanomisaika	5
Kalenterikuukausi.....	5
Vuokravakuus / takuuvuokra	6

3. Hyvä tietää vuokralaisena

Muuttoilmoitus	6
Digi- ja väestötietovirasto	6
Kotikunta	6
Sähkösojimus.....	6
Kotivakuutus.....	6
Palovaroitin.....	7
Kotirauha	7
Järjestyssäännöt	7
Tavanomainen kuluminen.....	7
Korvausvelvollisuus	7
Muuttosiiivous	7

4. Ongelmia asumisessa

Vikailmoitus	7
Vesivahinko.....	8
Valitus (isännöitsijälle)	8
Varoitus	8
Vuokrasopimuksen purkaminen	8
Häätö.....	8

5. Tietoa sosiaaliturvasta

Sosiaaliturva	9
Sosiaalipalvelut.....	9
Aikuissosiaalityö	9
Maahanmuuttajapalvelut.....	9
Kansaneläkelaitos = Kela	9
Etuus.....	9
Ensisijainen- ja viimesijainen etuus.....	9

Ensisijaiset etuudet

Vammaisetuus.....	10
Takuueläke.....	10
Äitiysraha.....	10
Vanhempainraha.....	11
Isyyusraha.....	10
Kotihoidon tuki	10
Elatustuki.....	10
Lapsilisä	10
Yleinen asumistuki	10
Työmarkkinatuki	11
Ruokakunta	11
TE-toimisto	11
Kulukorvaus	11
Kotoutumissuunnitelma	11

Viimesijaiset etuudet

Perustoimeentulotuki.....	11
Täydentävä toimeentulotuki	11
Ehkäisevä toimeentulotuki	12
Toimeentulontukilaskelma	12
Perusosa	12
Tiliote	12
Maksusitoumus.....	12

Vuokran maksu ja perustoimeentulotuki

Kohtuulliset asumismenot	13
Vuokran omavastuuosuus	13

Huomioi nämä asiat jos saat etuuksia

Palkka	13
Veronpalautus.....	13
Tuen takaisinperintä.....	13

6. Maksuongelmat

Eräpäivä	14
Maksumuistutus / maksukehoitus.....	14
Maksuhäiriömerkintä / luottotietomerkintä	14
Maksusuunnitelma	14

**TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO**

Euroopan unionin tuella

Tämä materiaali on tuotettu Euroopan unionin turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto AMIF:n rahoituksella.

Kääntäjät: Salar Sofy, Banafsheh Sheikhzadeh ja Husein Muhammed
Taitto: Emilia Musturi

Tämä pieni asumisen ja sosiaaliturvan sanasto on suunnattu sinulle, joka toimit kurdin (sorani) kielen tulkkina.

Sanaston tarkoitus on auttaa sinua tulkkauksesi tarjoamalla termivastineita 69:lle asumisen ja sosiaaliturvan termille. Termien lisäksi sanastoon on lisätty termejä selittävät osuudet niin kurdi soraniksi kuin suomeksikin.

Sanasto on työstetty Sanastotyö kiintiöpakolaisten kotoutumisen edistämiseksi -hankkeessa ja sanastosta on tuotettu versiot Suomeen saapuville pakolaisille sekä tulkeille. Tämä tulkeille suunnattu materiaali on teemoitettu pakolaisille työstetyn sanaston mukaisesti.

Sanastosta löydät printattavat PDF-versiot arabian, tigrinjan, kurdi soranin ja swahilin (kongon swahili) kielillä Sininauhasäätiön verkkosivuilta.

Materiaalista on tehty myös puhutut videot viidellä eri kielellä. Videot on suunnattu erityisesti luku- ja kirjoitustaidottomille. Videot löytyvät Sininauhasäätiön YouTube-kanavalta.

<p>Taloyhtiö / asunto-osakeyhtiö Suomessa esimerkiksi kerrostalot ovat taloyhtiöitä eli asunto-osa- keyhtiöitä. Ihmiset, jotka omistavat asuntoja taloyhtiössä, omistavat siis osan taloyhtiöstä. Yhtiön asioista päättää asuntojen omistajien valitsema hallitus. Hallituksen tehtävänä on huolehtia siitä, miten taloyhtiön asioita hoidetaan ja miten taloyhtiön asunnot pidetään hyvässä kunnossa. Isoista asioista, kuten talon remonteista päättää asuntojen omistajat ja taloyhtiön hallitus yhdessä. Taloyhtiön halli- tuksessa on asunnon omistaja sekä isännöitsijä.</p>	<p>کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون / کۆمپانی‌خاوه‌ندارتی نیشته‌جیبوونی پشکدار له‌ فیله‌ندا به‌ کۆمه‌لێک له‌ چه‌ندین خانوو وه‌کو بآلاخانه (ناپارتمان) ده‌وتری کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون، وانا کۆمپانی‌خاوه‌ندارتی نیشته‌جیبوونی پشکدار. ئەو که‌سانه‌ی که‌ خاوه‌نی خانوو‌ه‌کانی کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون، خاوه‌نی به‌شیک له‌ کۆمپانییه‌کن. به‌رپۆبه‌رایه‌تی هه‌ل‌بژاردارو له‌ پێگای خاوه‌ن خانوو‌ه‌کان، بریار له‌ سه‌ر کاروباری کۆمپانییه‌که‌ ده‌دات. ئەرکی به‌رپۆبه‌رایه‌تی، ئاگالیبوون له‌ شیوازی به‌رپۆبه‌ردنی کاره‌کانی کۆمپانی و چۆنیه‌تی باشراگرتنی خانوو‌ه‌کانه‌. به‌رپۆبه‌رایه‌تی کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون و خاوه‌ن خانوو‌ه‌کان به‌ به‌که‌وه‌ بریاری گه‌وره‌، وه‌کو چاککردنه‌وه‌ و نوێکردنه‌وه‌ی خانوو‌ه‌کان ده‌ده‌ن. له‌ به‌رپۆبه‌رایه‌تی کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبووندا خاوه‌ن خانوو‌ه‌کانیش و کاربه‌رپۆبه‌ری کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوونیشی تێدایه‌.</p>
<p>Isännöitsijä Isännöitsijä huolehtii taloyhtiön hallinnosta. Hän on taloyhtiön halli- tuksen palkkaama henkilö. Hän esimerkiksi ylläpitää asukasrekisteriä, hoitaa taloyhtiön raha-asioita, ja valmistelee ehdotukset taloyhtiön remonteista. Päätökset taloyhtiön remonttien toteuttamisesta tekee aina taloyhtiön hallitus ja asukkaat.</p>	<p>کاربه‌رپۆبه‌ری کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون کاربه‌رپۆبه‌ری کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون، کاروباری خانوو‌ه‌کان به‌رپۆبه‌ر ده‌بات. ئەو موچه‌ له‌ به‌رپۆبه‌رایه‌تی پشکدارانی کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون وه‌رده‌گریت. ئەو بۆ هه‌موونه‌ سه‌ره‌پرشتی تۆمارکردنی ناوی نیشته‌جیبوون ده‌کات، به‌ کاروباری دارایی کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون پاده‌گات و پێشیاره‌کانی نوێکردنه‌وه‌ی خانوو‌ه‌کانی کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون ئاماده‌ ده‌کات. به‌رپۆبه‌رایه‌تی کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون و دانیشتوانی کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون بریاره‌کانی نوێکردنه‌وه‌ی کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوون به‌رپۆبه‌ر ده‌بن.</p>
<p>Huoltoyhtiö / kiinteistöhuolto Huoltoyhtiö korjaa esimerkiksi talon ja asuntojen rakenteissa olevia vikoja, sekä pitää yhteiset alueet ja tilat siistinä.</p>	<p>کۆمپانی‌پێراگه‌یشتن / کۆمپانی‌خزمه‌تگوزاری خانوو‌به‌ره کۆمپانی‌پێراگه‌یشتن هه‌له‌ی پێکهاته‌یی خانوو و ماله‌کان چاک ده‌کاته‌وه‌ و به‌ پاک و خاوینی شوینی و ناوچه‌ گشتیه‌کان پاده‌گات.</p>
<p>Vuokrataloyhtiö Vuokrataloyhtiö on yhtiö, joka omistaa taloja ja vuokraa niissä olevia asuntoja muille ihmisille. Usein kaupungeilla ja kunnilla on oma vuokra- talo-yhtiö.</p>	<p>کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوونی خانووی کرێ کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوونی خانووی کرێ، خاوه‌نی خانوو‌ه‌کانه‌ و خانوو‌ه‌کان به‌کرێ ده‌دات به‌ خه‌لک. شاره‌کان و شاره‌وانیه‌کان زۆر جار کۆمه‌له‌ی نیشته‌جیبوونی خانووی کرێ خۆیان هه‌یه‌.</p>
<p>Yksityinen vuokranantaja Yksityinen vuokranantaja on asunnon omistaja, joka vuokraa asunnon muille ihmisille.</p>	<p>خاوه‌ن مائی تاکه‌که‌سی خاوه‌ن مائی تاکه‌که‌سی خاوه‌نی خانوو و خانوو‌ه‌که‌ به‌ خه‌لک به‌ کرێ ده‌دات.</p>
<p>Vuokralainen Vuokralainen on henkilö, joka vuokraa asunnon sen omistajalta, eli vuokranantajalta.</p>	<p>کرێنشین کرێنشین که‌سیکه‌ که‌ خانوو‌به‌ک به‌ کرێ ده‌گریت له‌ خاوه‌ن خانوو واته‌ له‌ کرێه‌رگر.</p>
<p>Vuokrasopimus Vuokrasopimus on vuokralaisen ja vuokranantajan välinen kirjallinen sopimus. Sopimuksella vuokralainen ja vuokranantaja sopivat esimer- kiksi vuokran suuruudesta ja vuokra-ajasta. Kun allekirjoitat vuokrasopimuksen, sitoudut vuokranantajan kanssa sopimuksessa sovittuihin asioihin ja lakiin, joka määrittää vuokra-asu- misen säännöt.</p>	<p>رێککه‌وتنامه‌ی کرێ، په‌یمانی کرێ رێککه‌وتنامه‌ی کرێ واته‌ په‌یمانی کرێ، په‌یمانیکی نووسراوه‌ له‌ نێوان کرێنشین و کرێه‌رگر. به‌ په‌یمانه‌که‌ کرێنشین و کرێه‌رگر بۆ هه‌موونه‌ سه‌باره‌ت به‌ چه‌ندئێتی کرێه‌که‌ و ماوه‌ی کرێه‌که‌ رێک ده‌که‌ون. کاتێک که‌ رێککه‌وتنامه‌ی کرێ وازو ده‌که‌یت، له‌گه‌ڵ کرێه‌رگره‌که‌ پابه‌ندی ئەو شتانه‌ که‌ له‌ رێککه‌وتنامه‌که‌دا ئامازه‌یان پێن کراوه‌ و ئەو یاسایانه‌ که‌ پێسا بۆ کرێنیشینی دیاری ده‌که‌ن ده‌بیت.</p>

<p>Asuinhuoneenvuokralaki = AHVL AHVL on lyhenne sanasta asuinhuoneenvuokralaki. Laki ja vuokrasopimus yhdessä määräävät vuokra-asumisen säännöt. Vuokrasopimuksen irtisanomisaika on määritetty asuinhuoneenvuokralaissa eli on AHVL:n mukainen.</p>	<p>ياسای کرپی خانووی مالئشینیه تا ه ف ل کورتکراوهی یاسای کرپی خانووی مالئشینیه. ئەو یاسایه و ڕێککهوتننامە ی کرپی ڕێککهوه ڕێسایه کانی کرئشینیه دیاری دهکەن. ماوهی وازهینان له ڕێککهوتننامە ی کرپی له یاسای کرپی خانووی مالئشینیدا دیاری کراوه، واته به پیتی ئەو یاسایه یه.</p>
<p>Vuokra Vuokra on rahasumma, jonka vuokralainen maksaa vuokranantajan tilille korvauksena siitä, että saa asua asunnossa. Vuokra maksetaan yleensä kerran kuukaudessa tilisirtona.</p>	<p>کرپی کرپی ڕێککهوه ڕێسایه که کرئشین به ژماره ی بانکی کرپوهرگر ده دات وه کوو قهره بووی ئەوه که ده توانیت له خانووه که یدا بژیت. کرپی به شیوه یه کی گشتی مانگی جارێک ده دریت به ڕێگای بانکه وه.</p>
<p>Määräaikainen vuokrasopimus Määräaikainen vuokrasopimus on voimassa sen alkamispäivästä päättymispäivään asti. Kun sopimus on allekirjoitettu, ei vuokralainen tai vuokranantaja voi lopettaa sitä ennen sopimuksen päättymispäivää (jotakin poikkeuksia lukuun ottamatta). Jos allekirjoitat määräaikaisen vuokrasopimuksen, maksat vuokraa sopimuksen päättymispäivään asti. Sinulla on oikeus asua asunnossa päättymispäivään asti.</p>	<p>ڕێککهوتننامە ی کاتی کرپی ڕێککهوتننامە ی کاتی کرپی به کار دیت له ڕۆژی ده ستیپکردنیه وه تا ڕۆژی کۆتاییهاتی. دوا ی ئەوه که په یمانه که واژو کرا، نابیت کرئشینیه که یان کرپوهرگره که وازی لێ بینن بهر له ڕۆژی کۆتاییهاتی (بێجگه له هه ندیگه حاله تی ته ریکی). ئه گهر ڕێککهوتننامە یه کی کاتی کرپی واژو بکه یه، پاره ی کرپی تا ڕۆژی کۆتاییهاتی ڕێککهوتننامە که ده ده یه. مافت هه یه تا ڕۆژی کۆتاییهاتی ڕێککهوتنه که له خانووه که دا بژیت.</p>
<p>Toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus Toistaiseksi voimassa olevaan vuokrasopimukseen on merkitty vain asunnon vuokrauksen alkamispäivämäärä. Jos sinulla on toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus, se on voimassa, kunnes vuokranantaja tai sinä haluatte irtisanoa sopimuksen ja sopimuksen irtisanomisaika loppuu.</p>	<p>ڕێککهوتننامە ی کرپی تا بڕیارێکی دیکه له ڕێککهوتننامە ی کرپی تا بڕیارێکی دیکه که تا نیا ڕۆژی ده ستیپکردنی کرپکردنی خانووه که دیاری کراوه. ئە گهر ڕێککهوتننامە یه کی کرپی تا بڕیارێکی دیکه ت هه بیته، ئەوه به کار دیت تا ئەو کاته که کرپوهرگره که یان خۆت ده تانه ویت واز له ڕێککهوتننامە که بینن و کاتی وازهینانه وه ی ڕێککهوتننامە که کۆتایی پێ دیت..</p>
<p>Irtisanominen Irtisanominen tarkoittaa sitä, että lopettaa toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen. Irtisanominen voi tehdä joko vuokralainen tai vuokranantaja kirjallisesti.</p>	<p>کۆتاییهاتنیان مه به ست له کۆتاییهاتنیان ئەوه یه که کۆتایی به ڕێککهوتننامە ی کرپی تا بڕیارێکی دیکه به ڕێژیت. کۆتاییهاتنیان ده کرپت له لایه ن کرئشین یان کرپوهرگره وه به نووسین بکریت.</p>
<p>Irtisanomisaika Kun toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus irtisanotaan, päättyy sopimus aina vasta tietyn ajan kuluttua irtisanomisesta. Tätä aikaa kutsutaan irtisanomisajaksi. Vuokralainen saa asua asunnossa irtisanomisajan loppuun asti. Laissa on määritelty eri irtisanomisajat vuokralaiselle ja vuokranantajalle. Vuokralaisen irtisanomisaika on yksi kalenterikuukausi. Esi merkiksi jos irtisanot vuokrasopimuksen tammikuun 15. päivä, maksat vuokraa helmikuun loppuun asti. Vuokranantajan irtisanomisaika on kolme kalenterikuukautta, jos vuokrasopimus on kestänyt alle vuoden. Jos vuokrasopimus on kestänyt yli vuoden, vuokranantajan irtisanomisaika on kuusi kalenterikuukautta.</p>	<p>کاتی کۆتاییهاتنیان کاتی که واز له ڕێککهوتننامە ی تا بڕیارێکی دیکه به ڕێژیت، ڕێککهوتننامە که هه میشه دوا ی کاتی دیاری کراو کۆتایی پێ دیت. به و کاته کاتی کۆتاییهاتنیان ده و تریت. کرئشین مافی هه یه له خانووه که دا بژیت تا کۆتاییهاتنی کاتی کۆتاییهاتنیان. له یاسادا کاتی جیاوازی کۆتاییهاتنیان بۆ کرئشین و کرپوهرگر دیاری کراون. بۆ نموونه ئە گهر ڕۆژی 15 ی مانگی یه ک واز له ڕێککهوتننامە که بینیت، ده بیته کرپی تا ئاخری مانگی دوو به ده یه. کاتی وازهینان بۆ کرپوهرگر سێ مانگی سالتنامه یه ئە گهر په یمانی کرپی له سالتیک که متری خایه ندیته. ئە گهر په یمانی کرپی له سالتیک زیاتری خایه ندیته، کاتی کۆتاییهاتنیان بۆ کرپوهرگر شه ش مانگی سالتنامه یه.</p>
<p>Kalenterikuukausi Kalenterikuukausi on yksi kokonainen kalenterissa mainittu kuukausi sen ensimmäisestä päivästä viimeiseen päivään. Esimerkiksi tammikuu.</p>	<p>مانگی سالتنامه یی مانگی سالتنامه یی مانگی ته واره له سالتنامه دا له ڕۆژی یه که میه وه تا ڕۆژی ئاخری. بۆ نموونه مانگی یه ک.</p>

<p>Vuokravakuus / takuuvuokra Vuokravakuus on pantti, jonka vuokralainen maksaa vuokranantajan tilille ennen kuin muuttaa asuntoon asumaan. Vuokralainen saa takuuvuokran takaisin, kun hän muuttaa asunnosta pois. Jos vuokralainen ei ole maksanut kaikkia vuokriaan, voi vuokranantaja ottaa takuuvuokrarahasta maksamattomat vuokrat. Vuokranantaja voi myös käyttää takuuvuokraa vuokralaisen rikkomien paikkojen korjaamiseen. Tällaisissa tilanteissa vuokralainen ei saa takuuvuokrarahaa itselleen. Lain mukaan vuokravakuus voi olla enintään kolmen kuukauden vuokran suuruinen.</p>	<p>گهرهنتی کرپی خانوو گهرهنتی کرپی خانوو بارمتهیه که که کرپنشین بۆ سه ر ژماره ی بانگی کرپوهرگر دهیدات بهر له نیشته جیبوونی له خانووه کهیدا. کرپنشینه که گهرهنتی کرپی وهرده گرپته وه کاتیک که له خانووه که ده گوپزیته دره وه. نه گهر کرپنشینه که هه موو کرپیه که ی نه داییت، کرپوهرگر ده توانیت کرپیه کانی نه دراو له پاره ی بیمه ی کرپی هه لگرپت. کرپوهرگر ههروه ها ده توانیت گهرهنتی کرپی بۆ چاککردنه وه ی شوینه کانی که تیکی داوون به کار بنییت. له وه حاله تانه دا کرپنشین ناتوانیت پاره ی گهرهنتی بۆخوی وه برگرپته وه. به پیتی یاسا گهرهنتی کرپی خانوو ده کرپت به لای زوره وه به قهد کرپی سن مانگ بیت.</p>
<p>Muuttoilmoitus Muuttoilmoitus tehdään aina kun muutetaan asumaan toiseen asuntoon. Ilmoita muutosta postille, taloon, josta muutat, ja taloon, johon muutat, sekä digi- ja väestötietovirastoon.</p>	<p>راگه باندنی گواستنه وه راگه باندنی گواستنه وه ده بیت هه میسه بکرپت کاتیک که له خانوویه ک بۆ خانوویه کی دیکه ده گوپزیته وه. گواستنه وه به پسته، به خانووی که لپی ده گوپزیته وه و خانووی که بۆی ده گوپزیته وه و به فه رمانگه ی دیجیتال و دانیشتووان رابگه یه نه.</p>
<p>Digi- ja väestötietovirasto Digi- ja väestötietovirasto eli DVV on Suomen valtion virasto. Sen tehtävänä on esimerkiksi pitää yllä väestörekisteriä, eli rekisteriä ihmisistä, jotka asuvat Suomessa. Väestörekisterin ylläpitäminen on tärkeää, sillä se auttaa esimerkiksi valtiota ja kuntia niiden toiminnassa. Laki määrää tarkasti, mitä tietoja virasto saa kerätä ja säilyttää, ja kenelle tietoja saa jakaa. Tee muuttoilmoitus Digi- ja väestötietovirastoon kun muutat.</p>	<p>فه رمانگه ی دیجیتال و زانیاری دانیشتووان فه رمانگه یی دیجیتال و زانیاری دانیشتووان واتا دی قن قن فه رمانگه یه کی ده ولته ی فیله ندایه. نه رکی سه پرشتیکردنی تووماری دانیشتووانه، واتا تووماره که ی نه وه که سانه که له فیله ندا ده ژین. سه پرشتیکردنی تووماری دانیشتووان گرینگه چونکه نه وه یارمه تیی بۆ موونه ده ولته و شاره وانیه کان ده دات ده کاروباره کانیاندا. یاسا به وردی دیاری ده کات که فه رمانگه که ده توانیت چی زانیارییک کۆ بکاته وه و بیپاریزیت و ده توانیت زانیاریه کان به کن بدات. راگه باندنی گواستنه وه بۆ فه رمانگه ی دیجیتال و دانیشتووان بکه کاتیک که ده گوپزیته وه.</p>
<p>Kotikunta Suomi on jaettu useisiin kuntiin, eli alueisiin, jotka päättävät itsenäisesti monista asioista. Kotikunta on se kunta, jossa asut. Laki määrää, mitä palveluita kuntien täytyy tarjota asukkaalleen. Esimerkiksi koulut ja jätehuolto ovat kunnan palveluita. Kuntien toiminta maksetaan verorahoilla. Kaikki kunnassa asuvat ihmiset maksavat veroa.</p>	<p>شاره وانیه مأل فیله ندا دابه ش کراوه به سه ر چه ندین شاره وانیدا، واتا هه ریمه ی که له زور بابه تدا به سه ره خوی پرپار ده دن. شاره وانیه ماله که ت نه وه شاره یه که لپی ده ژیت. یاسا دیاری ده کات که ده بیت شاره وانیه کان چی خزمه تیک پیشکه ش به دانیشتووه کانیا بکه ن. بۆ موونه خویندنگه کان و به پرپوه به رایه تیی خوئل و خاشاک خزمه ته کانی شاره وانین. کاروباره کانی شاره وانیه کان به پاره ی باج دابین ده کرپن. هه موو دانیشتوویه کی شاره وانیه باج ده دات.</p>
<p>Sähkö sopimus Sähkö sopimus on vuokralaisen tekemä sopimus sen sähköyhtiön kanssa, jonka hän itse valitsee. Asuntoosi ei tule sähköä, jos sinulla ei ole voimassa olevaa sähkö sopimusta.</p>	<p>رپککه وتنامه ی کاره با، په یمانی کاره با رپککه وتنامه ی کاره با رپککه وتنیکه که کرپنشین له گهل نه وه کۆمپانیای کاره با ده یکات که به خوی هه لیده بژپرت. کاره با بۆ خانووه که ت نایه ت، نه گهر رپککه وتنامه یه کی کاره بات نه بیت.</p>
<p>Kotivakuutus Kotivakuutus on sopimus kodin vahinkojen varalta. Kun vakuutuksen ottaja maksaa säännöllisen vakuutusmaksun vakuutusyhtiölle, voi vakuutusyhtiö korvata esimerkiksi vahingossa rikkoutuneita tavaroita. Vahingon sattuessa vakuutuksen ottaja maksaa usein tietyn summan vahingosta itse. Tätä summaa kutsutaan omavastuuksi. Vuokralainen tekee sopimuksen sen vakuutusyhtiön kanssa, jonka hän itse valitsee. Eri vakuutusyhtiöllä on erilaisia vakuutuksia. Tarkasta aina ennen sopimuksen ottamista, mitä oma vakuutuksesi korvaa. Kotivakuutus on vapaaehtoinen, mutta moni vuokranantaja ei suostu vuokraamaan asuntoa, jos vuokralaisella ei ole kotivakuutusta.</p>	<p>بیمه ی مأل، ته مینی مأل بیمه ی مأل رپککه وتنامه یه که بۆ نه وه نه گهر زان له مأل پرووی بدات. کاتیک وه رگری بیمه به شیوه یه کی به رده وام پاره ی بیمه به کۆمپانیای بیمه بدات، کۆمپانیای بیمه ده توانیت شته کانی به نه زانی شکا و قهره بوو بکات. کاتیک زیانیک ده بیت، به شیوه یه کی گشتی وه رگری بیمه بۆخوی برپک له زیانه که ده دات. به و پر به شی به پرپرسیاری خوی ده وتری. کرپنشین رپککه وتنامه له گهل نه وه کۆمپانیای بیمه ده به ستیت که بۆ خوی هه لیده بژپرت. کۆمپانیای جیاوا بیمه ی جوراوجوریان هه ن. هه میسه به رله هه لیزاردنی بیمه، لپی ورد به وه که نه وه بیمه یه چی قهره بوو ده کات. بیمه ی مأل دلخوازانه یه لاه لاه ژورپک له کرپوهرگره کان ناماده نین به کرپدانی خانوو نه گهر کرپنشین بیمه ی مالی نه بیت.</p>

<p>Palovaroitin Palovaroitin on laite, joka reagoi savuun piippaamalla. Kun palovaroitin piippaa, se on merkki siitä, että asunnossa tai talossa voi olla tulipalo. Jokaisessa kodissa pitää olla palovaroitin. Vuokralaisena sinun pitää itse varmistaa, että kodissasi on toimiva palovaroitin.</p>	<p>زەنگلیدەری ئاگرکەوتنەوه زەنگلیدەری ئاگرکەوتنەوه دەزگایە کە بەهۆی دووکه‌لەوه زەنگ لێ دەدات. کاتی کە زەنگلیدەری ئاگرکەوتنەوه زەنگ لێ دەدات، واتای ئەوەیە کە لەوانەیە لە ماله‌که یان لە خانووه‌که ئاگر کەوتبێت. لە هه‌موو مائیک پتویستە زەنگلیدەری ئاگرکەوتنەوه هه‌بێت. وه‌کوو کرێنشین پتویستە بو‌خۆت لەوه د‌نیا بییت کە لە ماله‌که‌ت زەنگلیدەره‌که‌ی ئاگرکەوتنەوه هه‌یه کە باش کار دە‌کات.</p>
<p>Kotirauha Kotirauha on Suomen perustuslaissa määritelty oikeus. Se tarkoittaa, että jokainen ihminen saa elää rauhassa omassa kodissaan. Esimerkiksi kukaan ei saa tulla kotiisi kysymättä sinulta lupaa. Laissa on määritelty tiettyjä poikkeuksia, jolloin esimerkiksi viranomaisella on oikeus tulla hätätilanteessa asuntoon.</p>	<p>ئاسوودەیی مآل ئاسوودەیی مآل مافیئە کە لە یاسای بنه‌رته‌ی فینله‌نادا دیاری کراوه. مەهه‌ستی ئەوەیە کە هەر کەسێک بتوانێت لە مآلی خۆیدا بە ئاسوودەیی ب‌یت. بو‌ ئه‌وه‌ نایبێت هیچ کەسێک بو‌ مآلت ب‌یت بە‌ب‌ داواکردنی مۆلەت ل‌یت. لە یاسادا هه‌ندیک حاله‌تی ته‌ریک دیاری کراوه کە بو‌ ئه‌وه‌ کاربه‌ده‌ستانی حکومه‌ت مافیان هه‌یه‌ لە بارودۆخی ته‌نگانه‌دا بو‌ مآل ب‌ین.</p>
<p>Järjestyssäännöt Järjestyssäännöt ovat ohjeet ja neuvot kaikille talon asukkaille siitä, mitä talossa saa tehdä ja mihin aikaan. Säännöt ovat olemassa, jotta sinulla ja talon muilla asukkailla olisi hyvä ja turvallinen olo asua talossa. Ohjeet koskevat talon asukkaiden omia asuntoja sekä talon yhteisiä tiloja</p>	<p>رێساکانی ریکخستن رێساکانی ریکخستن هه‌ندیک رێنمایی و ئامۆژگارین بو‌ هه‌موو دانیشتووه‌کانی خانوو سه‌بارته‌ به‌وه‌ کە لە خانووه‌که‌ ده‌کریت چی ب‌کریت و چی کاتیکی. رێساکان بو‌ ئه‌وه‌ن کە تۆ و دانیشتووه‌کانی دیکه‌ هه‌ست به‌ ئاسوودەیی ب‌کەن لە خانووه‌که‌دا. رێساکان سه‌بارته‌ به‌ مآله‌کانی دانیشتووه‌کان و شوێنه‌ هاوبه‌شه‌کانی خانووه‌که‌ن.</p>
<p>Tavanomainen kuluminen Tavanomainen kuluminen tarkoittaa ajan myötä asunnossa syntyvää pintojen kulumista. Tavanomaista asunnon pintojen kulumista on esimerkiksi se, että tauluista tai lampuista jää jäljet seinään. Tavanomaisesta kulumisesta syntyviä jälkiä sinun ei tarvitse korvata vuokranantajalle.</p>	<p>کۆنبوونه‌وه‌ی ئاسایی مه‌به‌ست له‌ کۆنبوونه‌وه‌ی ئاسایی کۆنبوونه‌وه‌ی رووکه‌شه‌کانی خانوو له‌گه‌ل به‌سه‌رچوونی کات. کۆنبوونه‌وه‌ی رووکه‌شی مآل بو‌ ئه‌وه‌ ئه‌وه‌یه‌ کە به‌هۆی تابلو و لامپه‌ هه‌ندیک نیشانه‌ له‌سه‌ر دیوار ده‌مێنێت. پتویست نیه‌ نیشانه‌کانی کۆنبوونه‌وه‌ی ئاسایی بو‌ کرێوه‌رکه‌که‌ قه‌ره‌بوو ب‌که‌یت.</p>
<p>Korvausvelvollisuus Korvausvelvollisuus tarkoittaa sitä, että vuokralaisen täytyy maksaa vuokranantajalle, jos hän on rikkonut vahingossa tai tahallaan asunnossa jotain. Jos asunnon rakenteisiin tai esimerkiksi keittiön tai kylpyhuoneen kiinteään varustukseen tapahtuu vahinko, sinun täytyy korvata se itse. Jos sinun vieräsi tai ystäväsi rikkoo asunnossa jotain, olet vuokralaisena myös siitä vastuussa.</p>	<p>ئهرکی قه‌ره‌بووکردن مه‌به‌ست له‌ ئهرکی قه‌ره‌بووکردن ئەوەیە کە پتویستە کرێنشین پاره‌ به‌ کرێوه‌رگر بدات ئەگه‌ر به‌ نه‌زانی یان به‌ قه‌ست شتیکی له‌ خانووه‌که‌دا ب‌شکێنێت. ئەگه‌ر زیانیکی له‌ بناغه‌ی مآله‌که‌ یان بو‌ ئه‌وه‌ له‌ پ‌یداووستیه‌ دامه‌زراوه‌کانی چ‌یشته‌خانه‌ یان هه‌مام ب‌دریت، پتویستە به‌خۆت قه‌ره‌بووی ب‌که‌یت. هه‌روه‌ها ئەگه‌ر هاو‌رپیه‌ک یان میوانتیکی شتیکی له‌ مآله‌که‌دا ب‌شکێنێت، تۆ وه‌کو کرێنشین له‌وه‌ به‌رپرسیاریت.</p>
<p>Muuttsiivous Muuttsiivous tarkoittaa asunnon puhdistusta ja siivousta silloin, kun muutat asunnosta pois. Muuttsiivouksessa asunto puhdistetaan tarkasti, jotta se on siisti ja puhdas seuraavalle asukkaalle. Muuttsiivouksessa pestään muun muassa uuni, uunin tausta, jääkaappi, kaapit, pyyhittäen seinät ja lattiat. Asunnon tulee olla muuton jälkeen vähintään samassa kunnossa kuin silloin, kun muutit sinne asumaan.</p>	<p>پاک‌کردنه‌وه‌ی گواستنه‌وه مه‌به‌ست له‌ پاک‌کردنه‌وه‌ی گواستنه‌وه‌ پاک‌کردنه‌وه‌ و خاوی‌نکردنه‌وه‌ی مآله‌که‌یه‌ کاتیکی کە لەو مآله‌وه‌ ده‌گوێزێته‌وه‌. لە پاک‌کردنه‌وه‌ی گواستنه‌وه‌دا مآله‌که‌ به‌ وردی بو‌ مآله‌که‌ پاک و خاوی‌ن ب‌یت بو‌ دانیشتووه‌که‌ی داهاتوو. لە پاک‌کردنه‌وه‌ی گواستنه‌وه‌دا بو‌ ئه‌وه‌نه‌ فرنه‌که‌، ده‌روبه‌ری فرنه‌که‌، دۆلابی سه‌هۆل، دۆلابه‌کان ده‌شۆردرین، دیواره‌کان و زه‌ویه‌که‌ی ناوما‌ل پاک ده‌کرین. مآله‌که‌ پتویستە دوا‌ی گواستنه‌وه‌ به‌لای کهمه‌وه‌ به‌ قه‌د کاتی هاتنی بو‌ ناو مآله‌که‌ پاک ب‌یت.</p>
<p>Vikailmoitus Vikailmoitus tehdään talon huoltoyhtiölle ja vuokranantajalle, jos asunnossa ilmenee vikoja tai ongelmia. Vikoja, joista sinun vuokralaisena täytyy ilmoittaa, ovat muun muassa asunnon lämmitykseen, putkiin, ikkunoihin ilmanvaihtoon ja veteen liittyvät ongelmat.</p>	<p>راگه‌یاندنی که‌موکوری راگه‌یاندنی که‌موکوری بو‌ کۆمپانیای چاک‌کردنه‌وه‌ یان به‌ کرێوه‌رگر ده‌دریت ئەگه‌ر له‌ مآله‌که‌دا که‌موکوری یان کیشه‌ روو بدات. که‌موکوریه‌کانی کە پتویستە تۆ وه‌کوو کرێنشین راگه‌یانب‌یت بو‌ ئه‌وه‌نه‌ کیشه‌کانی سه‌بارته‌ به‌ گه‌رم‌کردنه‌وه‌، لوله‌کان، هه‌واکه‌شیی په‌نجه‌ره‌کان و ئاون.</p>

<p>Vesivahinko Vesivahinko voi syntyä esimerkiksi niin, että vettä valuu lattialle paljon ja se pääsee valumaan lattiapinnan alle. Vesivahinko voi myös johtua siitä, että jokin putki vuotaa tai vesihana on rikki. Vesivahinko vahingoittaa asuntoa ja voi aiheuttaa asukkaille terveysongelmia. Vesivahinkojen korjaaminen voi olla hyvin kallista. Jos kotonasi tapahtuu vesivahinko, ilmoita asiasta heti huoltoyhtiölle ja vuokranantajalle.</p>	<p>زیانی ناو</p> <p>زیانی ناو لهوانهیه ئەو کاتە دروست ببیت که زۆر ناو برژێتە سەر زهویی ناوماڵ و بکاتە ژێر پروکەشی زهویی ناوماڵ. زیانی ناو لهوانهیه ئەو کاتەش پروی بدات ئەگەر لولهیهک یان چهشمهیهکی ناو بشکێت. زیانی ناو زیان دەگەییشتە خانوو و لهوانهیه ببێتە هۆی کێشەیی تەندروستی بۆ دانیشتووان. چاککردنەوهی زیانەکانی ناو لهوانهیه زۆر گران بێت. ئەگەر له مالهکەت زیانی ناو پروو بدات، یه کەسەر کۆمپانیای چاککردنەوه و کرێوهرگره که ناگادار بکه.</p>
<p>Valitus (isännöitsijälle) Valitus on talon asukkaan kirjallinen ilmoitus isännöitsijälle silloin, jos toinen asukas on aiheuttanut häiriötä tai rikkonut yhteisiä järjestys-sääntöjä. Isännöitsijä selvittää asiaa, ja hän voi antaa huomautuksen tai varoituksen henkilölle, joka on aiheuttanut häiriötä.</p>	<p>سکالا (بۆ به‌پێوه‌ری خانوو)</p> <p>سکالا راگه‌یاندنێکی به نووسینه که دانیشتووه‌کی خانوو ده‌یدات به سهرپه‌رشی خانوو کاتیک که دانیشتووه‌کی دیکه ده‌بێتە هۆی بێزاری یان پێسا کانی پێکخستنی گشتی ده‌شکێنیت. به‌پێوه‌ری کۆمه‌له‌ی نیشته‌جێبوون لیکۆلینه‌وه له‌سه‌ر بابه‌ته‌که ده‌کات و ده‌توانیت هۆشیاریه‌ک یان وریاکردن‌وه‌یه‌ک به‌و که‌سه‌ بدات که بووه‌ به‌هۆی بێزاری.</p>
<p>Varoitus Varoitus on isännöitsijän tai vuokranantajan lähettämä kirje asukkaalle silloin, jos asukas ei ole noudattanut vuokralaisen velvollisuuksia; esimerkiksi jos vuokralainen on jättänyt vuokran maksamatta tai metelöinyt yöaikaan. Jos asukas ei muuta toimintaansa, voi se johtaa vuokrasopimuksen purkamiseen.</p>	<p>وریاکردن‌وه</p> <p>وریاکردن‌وه نامه‌یه‌که که به‌پێوه‌ری کۆمه‌له‌ی نیشته‌جێبوون یان کرێوهرگره‌که بۆ دانیشتووه‌که ده‌نێریت کاتیک که کرێنشین‌ه‌که پابه‌ند به‌ ئەرکه‌کانی خۆی نه‌بووه، بۆ نمونه کرێنشین‌ه‌که پاره‌ی کرێیه‌که‌ی نه‌داوه یان هه‌راوه‌ریای کردووه.</p>
<p>Vuokrasopimuksen purkaminen Vuokrasopimuksen purkaminen tarkoittaa sitä, että vuokrasuhde päättyy välittömästi. Vuokrasopimuksen voi purkaa vuokralainen tai vuokranantaja silloin, kun vuokrasopimusta tai lakia on vakavasti rikottu.</p> <p>Vuokralainen voi purkaa sopimuksen esimerkiksi silloin, jos asunnosta tulee terveysongelmia tai vuokranantaja ei korjaa olennaisia puutteita asunnossa.</p> <p>Vuokranantaja taas voi purkaa sopimuksen ilman varoituksen antamista, jos vuokralainen ei maksa vuokria. Vuokranantaja voi purkaa myös sopimuksen esimerkiksi silloin, jos vuokralainen ei huolehdi asunnosta tai jos hän rikkoo järjestyssääntöjä esimerkiksi metelöimällä. Tällaisessa tilanteessa vuokranantajan on annettava vuokralaiselle ensin kirjallinen varoitus..</p>	<p>هه‌لوه‌شاندن‌وه‌ی پێککه‌وتن‌نامه‌ی به‌کرێدانی خانوو</p> <p>مه‌به‌ست له‌ هه‌لوه‌شاندن‌وه‌ی پێککه‌وتن‌نامه‌ی به‌کرێدانی خانوو ئەوه‌یه‌که په‌یوه‌ندی به‌کرێدان یه‌ک‌سه‌ر کۆتایی پێ دێت. ئەو کات‌ه‌ی که سه‌رپێچیه‌کی توند له‌ پێککه‌وتن‌نامه‌ی کرێ یان یاسادا بکریت، کرێنشین یان خاوه‌نی خانوو، ده‌توانیت پێککه‌وتن‌نامه‌ی کرێ هه‌لوه‌شینیته‌وه.</p> <p>ئەگەر کێش‌ه‌ی تەندروستی له‌ خانووه‌که‌دا هه‌بێت، یان خاوه‌نی خانووه‌که هه‌ندیک‌که‌موکۆریی ب‌ه‌ه‌رتی له‌ خانووه‌که‌دا چاره‌سه‌ر نه‌کات، کرێنشین ده‌توانیت پێککه‌وتن‌نامه‌که هه‌لوه‌شینیته‌وه.</p> <p>خاوه‌نی خانوو ده‌توانیت به‌بێ ناگادارکردن‌وه‌ی پێککه‌وتن‌نامه‌که هه‌لوه‌شینیته‌وه. ئەگەر کرێنشین پاره‌ی کرێ نه‌دات. خاوه‌نی خانوو ئەو کات‌ه‌ش ده‌توانیت پێککه‌وتن‌نامه‌که هه‌لوه‌شینیته‌وه که بۆ نمونه کرێنشین‌ه‌که مشووری خانووه‌که نه‌خوات یان ئەگەر کرێنشین‌ه‌که پێنمايه‌کانی پێکخستن جێبه‌جێ نه‌کات، بۆ نمونه که ده‌نگه‌ده‌نگیکی زۆر ده‌کریت. له‌م جۆره‌ بارودۆخانه‌دا پتویسته‌ خاوه‌نی خانووه‌که له‌پیشدا وشیارکردن‌وه‌ی نووسراو بدات به‌ کرێنشین‌ه‌که.</p>
<p>Häätö Häätö tarkoittaa sitä, että asukas joutuu muuttamaan asunnosta pois pakolla. Vuokranantaja voi hakea vuokralaiselle häätöä jos vuokralaisen vuokrasopimus on irtisanottu tai purettu mutta vuokralainen ei suostu lähtemään asunnosta. Häätö on lakiin pohjautuva toimenpide. Vuokranantaja voi hakea vuokralaiselleen häätöä silloin kun vuokralainen ei maksa vuokria tai jos hän rikkoo vuokrasopimuksen sääntöjä. Häädön voimaantulo vaatii aina oikeuden päätöksen, eli vuokranantajan täytyy hakea oikeudelta lupaa häätöön.</p>	<p>ده‌رکردن</p> <p>مه‌به‌ست له‌ ده‌رکردن ئەوه‌یه‌که ده‌نیشتووی خانووه‌که ناچار ده‌بیت به‌زۆر له‌ خانووه‌که بار بکات. ئەگەر گرێبه‌ستی به‌کرێدانی خانووی کرێنشین‌ه‌که کۆتایی پێ هاتبیت یان هه‌لوه‌شاینه‌وه، به‌لام کرێنشین‌ه‌که رازی نه‌بیت که له‌ خانووه‌که بجێته‌ ده‌ره‌وه، خاوه‌نی خانوو ده‌توانیت داوای ده‌رکردنی کرێنشین‌ه‌که بکات. ده‌رکردن کرداریه‌که که پشت به‌ یاسا ده‌به‌ستیت.</p> <p>ئەو کات‌ه‌ی که کرێنشین‌ه‌که کرێی خانوو نه‌دات یان سه‌رپێچیی له‌ پێسا‌کانی گرێبه‌ستی به‌کرێدانی خانوو بکات، خاوه‌نی خانوو ده‌توانیت داوای ده‌رکردنی کرێچی بکات. هه‌موو کاتیک چه‌سپاندنی بریاری ده‌رکردن‌ه‌که، پتویستی به‌ بریاری دادگا هه‌یه، واتا ده‌بیت خاوه‌نی خانوو داوای مۆله‌تی ده‌رکردن‌ه‌که له‌ دادگا بکات.</p>

<p>Sosiaaliturva Sosiaaliturva tarkoittaa järjestelmää, jonka tarkoitus on turvata Suomessa asuville ihmisille riittävä toimeentulo ja huolenpito kaikissa elämäntilanteissa. Sosiaaliturvaan kuuluu laissa määritetyt sosiaalipalvelut ja erilaiset rahalliset tuet, eli etuudet. Sosiaaliturva rahoitetaan pääasiassa verorahoilla.</p>	<p>بیمه‌ی کۆمه‌لایه‌تی بیمه‌ی کۆمه‌لایه‌تی سیستمیکه به مه‌به‌ستی دلتیاکردنی بژیوی ژیان و پیراگه‌یشتنی کافی ده هه‌موو بار و دۆخه‌کانی ژیاندا بۆ که‌سانیک که له فیله‌ند ده‌ژین. بیمه‌ی کۆمه‌لایه‌تی بریتیه له خزمه‌تگوزاریه کۆمه‌لایه‌تی‌یه‌کان و پشتگیریه داراییه‌کانی جۆراوجۆر که ده یاسا دا دیاری کراون واتا ده‌ستکه‌وته‌کان. بیمه‌ی کۆمه‌لایه‌تی به گشتی به پاره‌ی باج دابین ده‌کریت.</p>
<p>Sosiaalipalvelut Sosiaalipalvelut ovat kunnan palveluja, joka edistävät kunnan asukkaiden hyvinvointia ja tukevat ihmisiä haastavissa elämäntilanteissa. Sosiaalipalveluista saa apua ja neuvoja esimerkiksi silloin, jos perheessä on vammaisen henkilö, perheessä tapahtuu äkillinen kriisi, tai jos henkilö on juuri muuttanut Suomeen toisesta maasta.</p>	<p>خزمه‌تگوزاریه‌یه‌کانی کۆمه‌لایه‌تی خزمه‌تگوزاریه‌یه‌کانی کۆمه‌لایه‌تی، خزمه‌ته‌کانی شاره‌وانینه که بۆ به‌ره‌وپیشبردنی ئاستی خۆشگوزهرانی دانیشتوانی شاره‌وانیه‌یه‌که و یارمه‌تیدان به خه‌لک ده دۆخه‌ دژوره‌کانی ژیاندا دابین ده‌کرین. خزمه‌تگوزاریه‌یه‌کانی کۆمه‌لایه‌تی یارمه‌تیت ده‌دهن و رینماییت ده‌گه‌ن کاتییک که بۆ ئه‌موونه که‌سیکی په‌ککه‌وتوو ده خیزانه‌که‌تدا هه‌بیت یان خیزانه‌که‌ت تووشی قه‌یراتیکی له پیرا بیت یان که‌سیک تازه له ولاتیکی تر بۆ فیله‌ند کۆچی کردبیت.</p>
<p>Aikuissosiaalityö Aikuissosiaalityö tukee aikuisia elämässä silloin, kun heillä on vaikeuksia. Vaikeudet voivat olla haasteita asumisessa, omien asioiden hoitamisessa tai toimeentulossa. Aikuissosiaalityö on osa sosiaalipalveluja.</p>	<p>کاروباری کۆمه‌لایه‌تی بۆ گه‌وره‌سالان کاروباری کۆمه‌لایه‌تی گه‌وره‌سالان پشتگیری ژیانیه گه‌وره‌سالان ده‌کات کاتییک که تووشی گرفتگی ژیان ده‌بن. گرفته‌کانیان له‌وانه‌یه‌یه‌ کیشه‌کانی نیشته‌جیوون بن یان کیشه‌ی به‌پیره‌بردنی کار و باری خویان یان کیشه‌ی بژیوی ژیان بن. کاروباری کۆمه‌لایه‌تی گه‌وره‌سالان به‌شیکه له خزمه‌تگوزاریه کۆمه‌لایه‌تی‌یه‌کان.</p>
<p>Maahanmuuttajapalvelut Maahanmuuttajapalveluissa autetaan ja neuvotaan vasta Suomeen muuttaneita asumisessa, omien asioiden hoitamisessa ja toimentuloon liittyvissä asioissa. Maahanmuuttajapalvelut voivat olla osana sosiaalipalveluja.</p>	<p>خزمه‌تگوزاریه‌یه‌کانی کۆچه‌ران له خزمه‌تگوزاریه‌یه‌کانی کۆچه‌ران، یارمه‌تی و رینویتی سه‌باره‌ت به نیشته‌جیوون، به‌پیره‌بردنی کاروباره‌کان و بژیوی ژیان ده‌دریت به ئه‌و که‌سانه‌ی که تازه بۆ فیله‌ند کۆچیان کردوه. خزمه‌تگوزاریه‌یه‌کان بۆ کۆچه‌ران ده‌کریت به‌شیک له خزمه‌تگوزاریه‌یه‌کانی کۆمه‌لایه‌تی بن.</p>
<p>Kansaneläkelaitos = Kela Kansaneläkelaitos eli Kela on Suomen valtion laitos, jonka tehtävä on huolehtia sosiaaliturvan maksamisesta Suomessa asuville heidän eri elämän tilanteissaan. Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluu esimerkiksi erilaisia rahallisia tukia, eli etuuksia. Kelan maksamia etuuksia ovat esimerkiksi lapsilisä ja asumistuki.</p>	<p>فه‌رمانگه‌ی خانه‌نشینی نیشتیمانی = کیتلا فه‌رمانگه‌ی خانه‌نشینی نیشتیمانی واتا کیتلا، بنکه‌ی حکومه‌تی فیله‌نده که ئه‌رکی چاودیریکردنی دانی بیمه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ده هه‌موو دۆخه‌ جیاوازه‌کانی ژیاندا بۆ هه‌موو ئه‌وانه‌ی که له فیله‌ندا ده‌ژین هه‌یه. بیمه‌ی کۆمه‌لایه‌تی له رینگای کیتلا به‌پیره‌ ده‌چیت، بریتیه له پشتیوانیه‌یه‌ داراییه جۆراوجۆره‌کان واتا ده‌ستکه‌وته‌کان. بۆ‌ئه‌موونه پاره‌ی مندال و پشتیوانی مالنشینی ده‌ستکه‌وته‌کانی کیتلان.</p>
<p>Etuus Etuus on rahallinen tuki jota maksaa esimerkiksi Kela. Etuuden tarkoitus on auttaa sinua taloudellisesti. Etuuksia on erilaisia eri elämäntilanteisiin. Jokaisen etuuden myöntämiseen on eri perusteet. Etuudet jaetaan ensisijaisiin ja toissijaisiin etuuksiin.</p>	<p>ده‌ستکه‌وت ده‌ستکه‌وت پشتگیریه‌کی پاره‌یه‌یه که بۆ ئه‌موونه له کیتلا ده‌دریت. ده‌ستکه‌وت بۆ مه‌به‌ستی یارمه‌تیدانی تۆ له بواری داراییه. ده‌ستکه‌وته‌کان به‌پیتی دۆخه‌ جیاوازه‌کانی ژیان جیاوازن. بۆ وه‌رگرتنی هه‌ر په‌ک له ده‌ستکه‌وته‌کان هۆی جیاواز هه‌یه. ده‌ستکه‌وته‌کان به دوو جۆر دابه‌ش ده‌کرین: په‌که‌مین جۆر و دوایین جۆر ده‌ستکه‌وت.</p>
<p>Ensisijainen- ja viimesijainen etuus Ensisijaisella etuudella tarkoitetaan kaikkia muita etuuksia paitsi toimeentulotukea. Toimeentulotuki on viimesijainen etuus. Ennen toimeentulotuen hakemista sinun on täytynyt hakea muut etuudet, eli ensisijaiset etuudet. Jos siltikään tulosi, varasi ja saamasi ensisijaiset etuudet eivät riitä välttämättömiin jokapaiväisiin menoihin, voit hakea toimeentulotukea.</p>	<p>په‌که‌مین و دوایین جۆری ده‌ستکه‌وت په‌که‌مین جۆری ده‌ستکه‌وت به هه‌موو ده‌ستکه‌وته‌کان جگه له پشتیوانیه‌یه‌ بژیوی ژیان ده‌وگوتری. پشتیوانیه‌یه‌ بژیوی ژیان دوایین ده‌ستکه‌وته‌ته. به‌ر له داواکردنی پشتیوانیه‌یه‌ بژیوی ژیان، ده‌بیت داوا ده‌ستکه‌وته‌کانی دیکه، واتا په‌که‌مین ده‌ستکه‌وته‌ت کردبیت. ئه‌گه‌ر داهاات و سامانت، وپرای وه‌رگرتنی په‌که‌مین جۆری ده‌ستکه‌وته‌کان، به‌شی مه‌سه‌فی پیداوایسته‌یه‌کانی هه‌موو رۆژه‌ت نه‌کات، ده‌توانی داوا پشتیوانیه‌یه‌ بژیوی ژیان بکه‌یت.</p>

<p>Vammaisetuus Vammaisetuutta maksetaan vammaiselle tai pitkäaikaisesti sairaalle henkilölle, jotta hän selviytyisi paremmin jokapäiväisessä elämässä.</p>	<p>ده‌ستکه‌وتی خاوه‌ن پیداو‌یستی تایه‌ت ده‌ستکه‌وتی خاوه‌ن پیداو‌یستی تایه‌ت ده‌دری‌ت به خاوه‌ن پیداو‌یستی تایه‌ت یان به که‌سیک که دری‌زخایه‌ن نه‌خۆشه بو‌ئوه‌ی که‌ئو که‌سه بتوانی‌ت ژیا‌نی هه‌مه‌پوژ‌ه‌ی خۆ‌ی با‌شتر دا‌یین بکات.</p>
<p>Takuueläke Takuueläke on etuus, jota maksetaan eläkkeen saajalle, joka ei saa mitään muuta eläkettä tai eläkkeen määrä on pieni.</p>	<p>خانه‌نشینی ته‌زمینی خانه‌نشینی ته‌زمینی، ده‌ستکه‌وتیکه که ده‌دری‌ت به‌ئوه‌نی جیا له‌خانه‌نشینی وه‌رگرتن له‌هیچ شو‌ینتیکی تر خانه‌نشینیان نادریتی یان بری خانه‌نشینیه‌که‌یان که‌مه.</p>
<p>Äitiysraha Äitiysraha on etuus, jota äiti voi saada silloin, kun hän synnyttää lapsen. Maksu alkaa ennen lapsen syntymää (laskettua aikaa) ja sitä maksetaan noin 4 kuukauden ajan.</p>	<p>پاره‌ی دایکانه پاره‌ی دایکانه ده‌ستکه‌وتیکه که کاتی له‌دایکبوونی مندا‌ل، به‌دایک ده‌دری‌ت.دانی پاره‌که پیش له‌دایکبوونی مندا‌له‌که (کاتی ژماردراو بو‌له‌دایکبوونی مندا‌له‌که) ده‌ست پینده‌کات و بو‌ماوه‌ی ۴ مانگ ده‌دری‌ت.</p>
<p>Vanhempainraha Vanhempainraha on etuus, jota maksetaan vanhemmalle silloin, kun hän hoitaa pientä lasta kotona. Vanhempainrahaa voi saada äiti tai isä. Vanhempainrahaa voi saada noin puolen vuoden ajan.</p>	<p>پاره‌ی دایکانه و باوکانه پاره‌ی دایکانه و باوکانه ده‌ستکه‌وتیکه که ده‌دری‌ت به‌دایک یان باوک بو‌ئو کاتانه‌ی که‌مندا‌لی چوکه له‌مالی به‌خۆ ده‌که‌ن. دایک یان باوک ده‌توانی‌ پاره‌ی دایکانه و باوکانه وه‌ربگری‌ت. پاره‌ی دایکانه و باوکانه ته‌نجا بو‌نیزیک نیو سال ده‌دری‌ت.</p>
<p>Isyysraha Isyysraha on etuus, jota voidaan maksaa isälle, jotta hän voi hoitaa pientä lasta kotona. Isyysrahaa voi saada vain, jos isä asuu lapsen kanssa samassa kodissa. (Sinä aikana, kun isä saa isyysrahaa, hän voi hoitaa lasta osan ajasta yhdessä äidin kanssa ja osan ajasta yksin.)</p>	<p>پاره‌ی دایکانه پاره‌ی دایکانه ده‌ستکه‌وتیکه که کاتی له‌دایکبوونی مندا‌ل، به‌دایک ده‌دری‌ت.دانی پاره‌که پیش له‌دایکبوونی مندا‌له‌که (کاتی ژماردراو بو‌له‌دایکبوونی مندا‌له‌که) ده‌ست پینده‌کات و بو‌ماوه‌ی ۴ مانگ ده‌دری‌ت.</p>
<p>Kotihoidon tuki Kotihoidon tuki on etuus, jota maksetaan alle kolmevuotiaan lapsen hoitamisesta kotona.</p>	<p>پشتیوانی به‌خۆکردنی مندا‌ل له‌مال پشتیوانی به‌خۆکردنی مندا‌ل له‌مال، ده‌ستکه‌وتیکه که بو‌به‌خۆکردنی مندا‌لی ژیری سن سال له‌مال ده‌دری‌ت.</p>
<p>Elatustuki Jos vanhempi on yksinhuoltaja, eli yksin vastuussa lapsen elättämisestä, on hänellä oikeus saada rahallista tukea lapsen toiselta vanhemmalta. Jos toisella vanhemmalla ei ole varaa maksaa lapsen elättämisestä, voi yksinhuoltaja hakea rahallista tukea, eli elatustukea Kelasta.</p>	<p>پشتیوانی بژیوی مندا‌ل (نه‌فه‌قه) ئه‌گهر دایک یان باوک تاکه‌سه‌رپه‌رشتی مندا‌له‌که بی‌ت، واتا به‌ته‌نیا به‌رپرسی به‌خۆکردنی مندا‌له‌که بی‌ت، ئه‌وه مافی وه‌رگرتنی پشتیوانی پاره‌ی واتا نه‌فه‌قه‌ی له‌لایه‌نه‌که‌ی دیکه هه‌یه. ئه‌گهر دایکیک یان باوکیک که‌سه‌رپه‌رشتی مندا‌له‌که‌نیه، توانای دانی بژیوی ژیا‌نی مندا‌لی نه‌بی‌ت، ئه‌وکات دایک یان باوکی تاکه‌سه‌رپه‌رشتی مندا‌له‌که ده‌توانی‌ت داوای پشتیوانی پاره‌ی واتا پشتیوانی بژیوی مندا‌ل له‌کی‌لا بکات.</p>
<p>Lapsilisä Lapsilisä on etuus, jota maksetaan jokaisesta Suomessa asuvasta lapsesta hänen huoltajalleen. Lapsilisä maksetaan siihen asti, kunnes lapsi täyttää 17 vuotta.</p>	<p>پاره‌ی مندا‌ل پاره‌ی مندا‌ل، ده‌ستکه‌وتیکه بو‌هه‌ر مندا‌لیک که له‌فینله‌ندا ده‌ژیت که ده‌دری‌ت به‌سه‌رپه‌رشتی مندا‌له‌که. پاره‌ی مندا‌ل تا مندا‌له‌که ته‌مه‌نی ۱۷ سالی پر ده‌کاته‌وه، ده‌دری‌ت.</p>
<p>Yleinen asumistuki Yleinen asumistuki on etuus, joka on tarkoitettu vuokran maksuun. Asumistukea voit saada silloin, jos sinun tai ruokakuntasi tulot ovat pienet. Asumistuki ei koskaan ole niin suuri, että voisit maksaa sillä koko vuokran.</p>	<p>پشتیوانی مال‌نشینی گشتی پشتیوانی مال‌نشینی گشتی، ئه‌وه ده‌ستکه‌وته‌یه که بو‌دانی پاره‌ی کرپ‌خانوه. ئه‌وه کاته ده‌توانی‌ت پشتیوانی مال‌نشینی وه‌ربگری‌ت که داهاتی خۆت یان ئه‌ندامانی خاوه‌نه‌که‌ت که‌م بی‌ت یان که‌مه‌سه‌ره‌خیزان بی‌ت. هیچ کاتیکی بری پشتیوانی مال‌نشینی ئه‌وه‌نده زۆر نای‌ب‌ت که بتوانی‌ت هه‌موو کرپ‌خانوه‌که‌ی پ‌ن بده‌یت.</p>

<p>Työmarkkinatuki Työmarkkinatuki on etuus, jota voidaan maksaa työttömälle. Usein työmarkkinatukea maksetaan, kun henkilö osallistuu koulutukseen, joka auttaa häntä pääsemään työhön. Suomeen pakolaisena tulleelle ihmisille Kela voi maksaa työmarkkinatukea, esimerkiksi silloin, kun hän osallistuu suomen kielen kursseille. Ennen kun voit hakea työmarkkinatukea Kelasta, sinun pitää ilmoittaa TE-toimistoon, eli Työ- ja elinkeinotoimistolle, että olet työtön.</p>	<p>پشتیوانی بازاری کار پشتیوانی بازاری کار ده‌ستکه‌وتیکه که ده‌توانیت به بیکاران بدریت. زۆر بهی جارن، پشتیوانی بازاری کار ده‌دریت به که‌سیک که به‌شدار ی ده‌ خولی خویندیکدا بکات که بۆ به‌ده‌سه‌پنانی کار یارمه‌تی ده‌دات. ئەو که‌سه‌ی که به مافی په‌نا به‌ری هاتۆته فیله‌ند کیتا پشتیوانی بازاری کار ی پنده‌دات ئە‌گەر بۆ مومونه ده‌ خولی خویندنی زمانی فیله‌ندی دا به‌شدار ی بکات. پیش ئە‌وه‌ی که بتوانیت داوای پشتیوانی بازاری کار له کیتا بکه‌یت، ده‌بیت ناوی خۆت وه‌گوو که‌سیکی بیکار ده‌ نووسینگه‌ی کار و په‌رپێدانی ئابووری دا بنوسیت.</p>
<p>Ruokakunta Ruokakunta tarkoittaa yhtä henkilöä tai useampia henkilöitä, jotka asuvat samassa asunnossa. Esimerkiksi samassa asunnossa asuva perhe on yksi ruokakunta. Samassa ruokakunnassa olevien henkilöiden etuudet vaikuttavat toisiinsa. Jos asut ystäväsi kanssa samassa asunnossa ja teillä molemmilla on oma vuokrasopimus asuntoon, ette muodosta ruokakuntaa.</p>	<p>ئه‌ندامانی خوان یان سه‌ره‌خیزان مه‌به‌ست له‌ ئه‌ندامانی خوان یان سه‌ره‌خیزان یه‌ک که‌س یان زیاتر که له‌هه‌مان مالدآ ده‌ژین. بۆ مومونه‌وتیکه‌تیکه‌ که له‌هه‌مان مالدآ ده‌ژین، ئه‌ندامانی یه‌ک خوانن. ده‌سه‌که‌وته‌کانی ئه‌ندامانی هه‌مان خوان، کاریگه‌رییان له‌سه‌ر یه‌کتر هه‌یه. ئە‌گەر له‌گه‌ل هاوریکه‌تدا له‌ هه‌مان مالدآ ده‌ژین و هه‌ر یه‌کیکتان ریککه‌وتنه‌نامه‌ی کریخانووی خۆتان هه‌یه، ئیوه‌ ئه‌ندامانی هه‌مان خوان نیین.</p>
<p>TE-toimisto TE-toimisto on työ- ja elinkeinotoimisto. TE-toimistossa annetaan neuvontaa ja tarjotaan koulutusta silloin, jos olet työtön. TE-toimisto myös tutkii, voitko saada rahaa työttömyyden ajalta. Se antaa asiasta lausunnon, eli oman näkemyksen esimerkiksi Kelalle. Lausunnon perusteella Kela päättää, mitä etuutta työttömälle voi maksaa.</p>	<p>نووسینگه‌ی کار و کاسبی (تۆ ئۆ) نووسینگه‌ی (تۆ ئۆ) به‌ نووسینگه‌ی کار و کاسبی ده‌گوترێ. له‌ نووسینگه‌ی کار و کاسبیدا رێنمایی ده‌کریت و ئە‌گەر بیکار بیت خویندنت بۆ پیشیار ده‌کریت. هه‌روه‌ها نووسینگه‌ی کار پشکین ده‌کات له‌سه‌ر ئە‌وه‌ی که ئایا ده‌توانیت پاره‌ بۆ ئە‌وکاتانه‌ که بیکاری وه‌رگرت. نووسینگه‌ی کار راپۆرت، واتا پوانگه‌ی خۆی له‌ سه‌ر دۆخی که‌سه‌ بیکاره‌که‌، بۆ مومونه‌ بۆ کیتا ده‌نوسیت. به‌ پێی راپۆرته‌که‌ی نووسینگه‌ی کار کیتا بریار ده‌دات که ده‌بیت چ جۆره‌ ده‌سه‌که‌وتیکه‌ به‌ بیکار بدریت.</p>
<p>Kulukorvaus Kulukorvaus on rahasumma, joka korvaa esimerkiksi matkakuluja. Kulukorvaus korvaa sellaisia matkakuluja, joita syntyy, kun työmarkkinatukea saava henkilö osallistuu koulutukseen.</p>	<p>قه‌ره‌بووکردنه‌وه‌ی خه‌رجی قه‌ره‌بووکردنه‌وه‌ی خه‌رجی، بره‌ پاره‌یه‌که‌ که بۆ مومونه‌ قه‌ره‌بووی خه‌رجیه‌کانی هاتوچۆ ده‌کاته‌وه‌، قه‌ره‌بووکردنه‌وه‌ی خه‌رجی، خه‌رجی هاتوچۆی ئە‌و که‌سه‌نه‌ قه‌ره‌بوو ده‌کاته‌وه‌ که پشتیوانی بازاری کار وه‌رده‌گرن و به‌شدارن له‌ خویندن.</p>
<p>Kotoutumissuunnitelma Kotoutumissuunnitelma tehdään vasta maahan saapuneelle henkilölle. Suunnitelma tehdään TE-toimistossa, eli työ- ja elinkeinotoimistossa tai kotikunnassa. Kotoutumissuunnitelmassa sovitaan palveluista ja toimenpiteistä jotka edistävät niitä taitoja, joita sinä tarvitset suomalaisessa yhteiskunnassa. Kotoutumissuunnitelmassa voidaan sopia muun muassa osallistumisesta suomen kielen opiskeluun.</p>	<p>پلانی جیگه‌ریبوون پلانی جیگه‌ریبوون بۆ ئە‌و که‌سه‌نه‌ی که تازه گه‌یشتوونه‌ته‌ فیله‌ند داده‌پێژریت. پلانی جیگه‌ریبوون ده‌ نووسینگه‌ی تۆ ئۆ واتا نووسینگه‌ی کار وکاسبیدا یان ده‌ شاره‌وانی خۆتدا ئە‌نجام ده‌دریت. له‌ پلانی جیگه‌ریبوون دا له‌ سه‌ر خه‌زمه‌تگوزاریه‌کان و کاره‌کانی که بۆ پیشبردنی توانایه‌کانت بۆ سه‌رگه‌وتن له‌ تۆ کۆمه‌لگای فیله‌ندا پێویست ریک ده‌که‌ون. ده‌ پلانی جیگه‌ریبووندا ده‌توانن بۆ مومونه‌ له‌سه‌ر به‌شدار بوون ده‌ خولی خویندن دا ریک بکه‌ون.</p>
<p>Perustoimeentulotuki Perustoimeentulotuki on rahallinen etuus, jota Kela maksaa. Sinä voi saada sitä silloin, kun sinun tai ruokakuntasi tulot tai etuudet eivät riitä välttämättömiin jokapäiväisiin menoihin, kuten asumiseen ja ruokaan. Perustoimeentulotuki on viimesijainen etuus. Toimeentulotukea varten tehdään aina laskelma ruokakunnan käytettävissä olevista rahoista.</p>	<p>پشتیوانی بنه‌رته‌تی بۆیوی ژیان پشتیوانی بنه‌رته‌تی بۆیوی ژیان، ده‌سه‌که‌وتیکه‌ پاره‌یه‌ که کیتا ده‌یدات. تۆ ده‌توانیت ئە‌و کاته‌ ئە‌و پاره‌یه‌ وه‌رگرت که داهات و ده‌سه‌که‌وته‌کانی تۆ یان ئه‌ندامانی خوانه‌که‌ت، به‌شی خه‌رجه‌ پێویسته‌ بنه‌رته‌تییه‌کانی رۆژانه‌ت نه‌کات، وه‌ک خه‌رجه‌کانی مالدشینی و خواردن. پشتیوانی بنه‌رته‌تی بۆیوی ژیان دوا‌ین ئە‌گه‌ری ده‌سه‌که‌وته‌. هه‌میشه‌ بۆ پشتیوانی بۆیوی ژیان، ئە‌و پاره‌نه‌ ده‌ژمێردین که ئه‌ندامانی خوانه‌که‌ هه‌یانه‌.</p>
<p>Täydentävä toimeentulotuki Täydentävä toimeentulotuki on etuus, jota voi hakea silloin, jos henkilöllä tai perheellä on pitkittynyt vaikea rahallinen tilanne. Täydentävää toimeentulotukea voi hakea joihinkin erityismieoihin, esimerkiksi pyykinpesukoneen ostoon silloin, jos talossa ei ole pyykkitupaa. Kunnan sosiaalityöntekijä arvioi, onko henkilöllä oikeus täydentävään toimeentulotukeen.</p>	<p>پشتیوانی پرکه‌ره‌وه‌ی بۆیوی ژیان پشتیوانی پرکه‌ره‌وه‌ی بۆیوی ژیان، ده‌سه‌که‌وتیکه‌ که ئە‌و کاته‌ ده‌توانیت داوای بکه‌یت، که تۆ یان خیزانه‌که‌ت باروودۆخیکه‌ ماددی سه‌ختی درپێژخایه‌نت هه‌بیت. ده‌کریت داوای پشتیوانی پرکه‌ره‌وه‌ی بۆیوی ژیان بۆ هه‌ندیک خه‌رجی تایه‌ت داوا بکریت، بۆ مومونه‌ بۆ کرینی ئامیژی جله‌شۆر، ئە‌گه‌ر له‌ پاله‌خانه‌که‌دا ژووری جله‌شۆری نه‌بیت. کارمه‌ندی کۆمه‌لایه‌تی شاره‌وانی، مافی وه‌رگرتنی پشتیوانی پرکه‌ره‌وه‌ی بۆیوی ژیان هه‌له‌سه‌نگینیت.</p>

<p>Ehkäisevä toimeentulotuki Ehkäisevä toimeentulotuki on etuus,, jota henkilö voi hakea, kun hän on saanut päätöksen perustoimeentulotuesta. Ehkäisevän toimeentulotuen tarkoituksena on ehkäistä henkilön tai perheen ongelmien kasvamista. Kunnan sosiaalityöntekijä tekee arvioi, onko henkilöllä oikeus ehkäisevään toimeentulotukeen.</p>	<p>پشتیوانی بژیوی ژیان بو پیشگیری پشتیوانی بژیوی ژیان بو پیشگیری، دستکوتیکه که کهسه که پاش وهرگرتی بریاری پشتیوانی بنه پرتی بژیوی ژیانی دوتوانیت داواى بکات. مه بهست له پشتیوانی بژیوی ژیان بو پیشگیری نهویه که ریگری بکات له گوره بونه وهی کیشهی کهسه که یان خیزانه که. کارمندی کومه لایه تی شاره وانی، هه لیده سه نگیئت نایا کهسه که مافی وهرگرتی پشتیوانی بژیوی ژیان بو پیشگیری ههیه.</p>
<p>Toimeentulotukilaskelma Jotta oikeus perustoimeentulotukeen voidaan selvittää, Kela tekee laskelman hakijan (ruokakunnan) tuloista ja varoista, eli säästöistä ja omaisuudesta, sekä menoista. Kun ruokakunnan kaikki tulot on listattu, vähennetään niistä kaikki laissa määritetyt pakolliset perusmenot (asuminen, päivähoito, reseptilääkkeet, jne.). Tämän jälkeen hakijalle (ruokakunnalle) pitäisi jäädä laissa määrätyn summan, eli perusosan verran rahaa. Jos hakijalle (ruokakunnalle) ei jää tätä summaa, maksaa Kela perustoimeentulotukea niin paljon, että tämä summa täyttyy. Laskelma löytyy perustoimeentulotukipäätöksestä.</p>	<p>ژماردنی پشتیوانی بژیوی ژیان بو نهویه بتوانین مافی وهرگرتی پشتیوانی بنه پرتی بژیوی ژیان پوون بکهینه وه، کیلا داهات و توانا مالییه کانی داواکاره که (نهندامانی خوان)، وانا پاشه کوت و سامانه کان، ههروه ها خهرجه کانیش ده ژمیرین. دواى نهویه هه موو داهاته کانی نهندامانی خوانه که ده کرینه لیستیک، هه موو نهو خهرجه بنه پرتیه پیوستانه ی لی ده رده کریت که به یاسا دیار کراون (مالنشینی، باخچهی مندالان، نهو دهرمانانهی که به ره چهته وهرده گیرین و تا دواى). دواى نهو، پیوسته داواکاره که (نهندامانی خوانه که) نهو بره پاره یه ی بو مینیتته وه که به یاسا دیار کراوه، وانا بره پاره یه که که نهو نهویه به شی بنه پرتی ده بیت. نه گهر کهسه که (نهندامانی خوانه که) نهو بره پاره یه ی بو نه مایه وه، کیلا نهو نهوده پشتیوانی بنه پرتی بژیوی ژیانی دواتن، که نهو بره پاره یه پر بکاته وه. ژماردنه که له ناو بریاری پشتیوانی بنه پرتی بژیوی ژیاندایه.</p>
<p>Perusosa Perusosa on toimeentulotukilaskelmassa käytetty termi. Sillä tarkoitetaan laissa määrättyä rahasummaa, joka jokaisella tulisi jäädä kuukaudessa käyttöön perusmenojen maksamisen jälkeen. Perusmenoja ovat muun muassa asumiseen liittyvät menot, lääkärimaksut, reseptilääkkeet sekä päivähoitomaksut.</p>	<p>به شی بنه پرتی به شی بنه پرتی، دسته وازه یه که که له ژماردنی پشتیوانی بژیوی ژیاندا به کار ده هیزیت. مه بهست له وه نهو بره پاره یه یه که به یاسا دیار کراوه و پیوسته له ههر مانگیکیدا، دواى دانى پاره ی خهرجه پیوسته بنه پرتیه کان، بو ههر که سیک مینیتته وه. خهرجه پیوسته بنه پرتیه کان بو موهونه بریتین له خهرجه کانی په یوهست به مالنشینی، پاره ی پزیشک، نهو دهرمانانهی که پزیشک به ره چهته ده یاننوو سیئت و ههروه ها پاره ی باخچه ی مندالان.</p>
<p>Tiliote Tiliote on dokumentti, josta selviää oman pankkitilin rahatapahtumat. Tiliotteesta näkee paljonko tilillä on rahaa, mistä raha on tilille tullut ja mihin rahaa on käytetty. Tiliotteen saat omalta pankiltasi. Jos haet toimeentulotukea, sinun täytyy toimittaa hakemuksen liitteenä tiliote.</p>	<p>پوخته ی هاتوچۆی پاره له ژماره ی بانکدا پوخته ی هاتوچۆی پاره له ژماره ی بانکدا، به لگه نامه یه که که هاتنه ناو و چوهونه دهره وهی پاره بو ژماره بانکیه کهت پوون ده کاته وه. له پوخته ی هاتوچۆی پاره له ژماره ی بانکه وه دهرده که ویت، که چهند پاره له ناو ژماره ی بانکیه کهت هه یه و نهو پارانه له کوپوه هاتوون و بو چیش به کاره ی تزاوون. پوخته ی هاتوچۆی پاره له ژماره ی بانک، له بانکه که ی خوته وه دست ده که ویت. نه گهر داواى پشتیوانی بژیوی ژیان بکهیت، پیوسته پوخته ی هاتوچۆی پاره له ژماره ی بانکه کهت، هاوپیچی داواکاریه که بکهیت.</p>
<p>Maksusitoumus Maksusitoumus on dokumentti, jonka avulla henkilö voi ostaa tietyn tuotteen tai palvelun. Maksusitoumuksen käyttäjä ei itse tällöin maksa myyjälle rahaa, vaan myyjä saa rahat maksusitoumuksen antajalta. Kela voi esimerkiksi antaa maksusitoumuksen silmälasien ostoa varten. Maksusitoumus voidaan antaa myös sähköisesti esimerkiksi lääkkeisiin.</p>	<p>به لیئنامه ی پاره دان به لیئنامه ی پاره دان، به لگه نامه یه که که که سیک به هویه وه دوتوانیت شیک یان خزمه تگوزاریه که بکریت. لهو کاته دا، نهو کهسه ی که به لیئنامه ی پاره دان به کار ده هیزیت، خوی هیچ بره پاره یه که نادات به فروشیاره که، به لگو فروشیاره که پاره کان له نهو لاینه وه دهرده کریت که به لگه نامه ی پابه ندبوون به پاره دانه که ی داوه. بو موهونه کیلا دوتوانیت به لگه نامه ی پابه ندبوون به پاره دان بو کرینی چاویلکه بدات به که سیک. ده کریت به لگه نامه ی پابه ندبوون به پاره دان، به شیوه یه کی ته لیکترؤنیش، بو موهونه بو دهرمان، بدریت.</p>

<p>Kohtuulliset asumismenot Kela on määritellyt sen, mitkä ovat sopivan suuruisia eli kohtuullisia asumismenoja henkilölle, joka saa perustoimeentulotukea. Asumismenoja ovat esimerkiksi vuokra ja vesimaksu. Kohtuullisten asumismenojen suuruuteen vaikuttaa perheen koko ja kotikunta. Jos vuokrasi on suurempi kuin Kelan määrittämät kohtuulliset asumismenot, Kela ei huomioi laskelmissaan kohtuullisen rajan ylittävää osaa vuokrastasi. Toisin sanoen, vaikka vuokrasi ylittää kohtuullisten asumismenojen rajan, saamasi etuuden määrä ei kasva.</p>	<p>بری گونجاوی خهرجی مالنشینی کیتلا بری گونجاوی خهرجی مالنشینی بۆ ئەو کەسانە دەستیشان کردوووە کە پشتیوانیی بنه‌رته‌تی بۆتویی ژیان وەرده‌گرن. خهرجه‌کانی مالنشینی بۆ ڤوونه بریتین له کرێخانوو و پارهی ئاو. گه‌وره‌یی خێزانه‌که‌ت و شاره‌وانیه‌که‌ت کاریه‌گری ده‌که‌نه سه‌ر برکی گونجاوی خهرجه‌کانی مالنشینی. ئەگه‌ر کرێخانووکه‌ت زیاتر بیت له بری گونجاوی خهرجه‌کانی مالنشینی که کیتلا ده‌ستیشانی کردوو، کیتلا له ژمارده‌کانی خۆیدا په‌چاوی ئەو به‌شه له پارهی کرێخانووکه‌ت ناکات، که له سنووری بری گونجاوی خهرجه‌کانی مالنشینی زیاتره. به‌شیه‌یه‌کی تر بیلین، هه‌تا ئەگه‌ر کرێخانووکه‌ت زیاتر بیت له سنووری بری گونجاوی خهرجه‌کانی مالنشینی، بری ده‌سته‌که‌وته‌کانت زیاتر نابن.</p>
<p>Vuokran omavastuuosuus Vuokran omavastuu on se osuus vuokrasta, jota asumistuki ei korvaa. Henkilö maksaa itse tämän osan vuokrasta vuokranantajalleen. Jos saat asumistuen lisäksi perustoimeentulotukea, voi Kela maksaa asumistuen ja perustoimeentulotuen suoraan vuokranantajan tilille, jos itse haluat niin. Mikäli asumistuki ja perustoimeentulotuki eivät yhdessä riitä koko vuokran maksamiseen, sinun täytyy itse maksaa tililtäsi se summa vuokrasta, joka jää puuttumaan. Tämän summan maksamiseen voit käyttää palkkatulojasi, ja muita etuuksia, joita saat.</p>	<p>به‌رپرسیاری خۆت له کرێخانوو به‌رپرسیاری خۆت له کرێخانوو، ئەو به‌شه له کرێخانوو که پشتیوانیی مالنشینی ڤه‌ره‌بووی ناکاته‌وه. تۆ خۆت ئەم به‌شه له کرێخانوو ده‌ده‌یت به‌ خاوه‌نی خانووکه‌ت. ئەگه‌ر جگه له پالپشتیی مالنشینی، پالپشتیی بنه‌رته‌تی بۆتویی ژیانیش وەرده‌گریت، ئەگه‌ر خۆت بنه‌وێت، کیتلا ده‌توانیت راسته‌وخۆ پالپشتیی مالنشینی و پالپشتیی بنه‌رته‌تی بۆتویی ژیان بخاته‌ ژماره‌ی بانکیی خاوه‌نی خانووکه‌ته‌وه. ئەگه‌ر پالپشتیی مالنشینی و پالپشتیی بنه‌رته‌تی بۆتویی ژیان پیکه‌وه به‌شی هه‌موو کرێخانووکه‌ نه‌که‌ن، ئەو کاته پینوسته‌ خۆت له ژماره‌ی بانکیی خۆته‌وه ئەو بره‌ پارهی له کرێخانووکه‌ت ده‌یت که لێی که‌مه. ده‌توانیت موچه‌ یان ده‌سته‌که‌وته‌کانی ترت بۆ دانی ئەو بره‌ پارهی به‌کار به‌یئت.</p>
<p>Palkka Palkka on rahasumma, jonka työnantaja maksaa työntekijälle tehdystä työstä. Palkka maksetaan tilille ja siitä vähennetään automaattisesti verot. Jos teet työtä ja saat palkkaa, ilmoita siitä Kelaan, sillä se vaikuttaa saamiisi etuuksiin.</p>	<p>موچه موچه، بره‌ پارهی که که خاوه‌نکار ده‌یتات به‌ کرێکارێک، له‌بری کارێک که کرێکاره‌که ئەنجامی داوه. موچه له‌ پرێگای ژماره‌ی بانکییه‌وه ده‌دریئت و به‌شیه‌یه‌کی ئۆتۆماتیکی باجی لێ که‌م ده‌کریته‌وه. ئەگه‌ر کار ده‌که‌یت و له‌بری کاره‌که‌ت موچه وەرده‌گریت، کیتلا له‌و بابته‌ ناگادار بکه‌ره‌وه، چونکه‌ ئەوه کاریه‌گری له‌سه‌ر ئەو ده‌سته‌که‌وتانه‌ هه‌یه که وه‌ریان ده‌گریت.</p>
<p>Veronpalautus Suomessa melkein kaikista tuloista vähennetään automaattisesti jokin summa verona. Joka vuosi Verohallinto laskee, oletko maksanut veroa oikean määrän. Jos olet maksanut liikaa veroa, Verohallinto palauttaa ylimääräisen veron tilillesi. Veronpalautus vaikuttaa myös etuuksiin, esimerkiksi toimeentulotukeen. Jos saat paljon veronpalautusta, se voi vähentää toimeentulotuen määrää usean/monen kuukauden ajan.</p>	<p>گه‌رانه‌وه‌ی باج له‌ فینلنده، له‌ نزیکه‌ی هه‌موو داهاته‌کاندا به‌شیه‌یه‌کی ئۆتۆماتیکی بریکی باج که‌م ده‌کریته‌وه. به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی باج سالانه‌ ئەوه ده‌ژمیریئت که‌ نایا تۆ بری ته‌واوی باجت داوه‌ یان نا. ئەگه‌ر باجت زیاد دایت، به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی باج زیاده‌ی باجه‌که‌ت ده‌گه‌رپێتته‌وه بۆ ژماره‌ی بانکه‌که‌ت. گه‌رانه‌وه‌ی باج کاریه‌گری هه‌یه‌ له‌سه‌ر ده‌سته‌که‌وته‌کانیش، بۆ ڤوونه‌ پشتیوانیی بۆتویی ژیان. ئەگه‌ر بریکی ژۆر له‌ باجت بۆ بکه‌رپێتته‌وه، ده‌کریت ببیته‌ هۆی که‌مبونه‌وه‌ی بری پشتیوانیی بۆتویی ژیان، به‌ درێزایی چه‌ند مانگیگ.</p>
<p>Tuen takaisinperintä Tuen takaisinperintä tarkoittaa sitä, että Kela pyytää takaisin maksamiaan etuuksia silloin, kun niitä on maksettu liikaa. Takaisinperintä voi tapahtua esimerkiksi silloin, jos perheesi asumisessa, työskentelyssä tai tuloissa on tapahtunut muutoksia, joista et ole ilmoittanut Kelaan. Muutokset perheessä vaikuttavat maksettävien etuuksien määrään.</p>	<p>لپوه‌رگرتنه‌وه‌ی ده‌سته‌که‌وته‌کان مه‌به‌ست له‌ لپوه‌رگرتنه‌وه‌ی ده‌سته‌که‌وته‌کان، ئەوه‌یه‌ که‌ کیتلا داواوی بری ئەو ده‌سته‌که‌وتانه‌ ده‌کاته‌وه که‌ داواپانیته‌تی، ئەگه‌ر ده‌رپکه‌وێت که‌ زیاتر له‌ راده‌ی خۆیان دراوان. ده‌کریت لپوه‌رگرتنه‌وه‌، بۆ ڤوونه‌ ئەو کاته‌ ڤوو بدات که‌ گۆرانکاری له‌ مالنشینییه‌که‌ت یان له‌ کارکردن یان له‌ داهاته‌کانت ڤوویان دایت و تۆ کیلات لییان ناگادار نه‌کرده‌بیتته‌وه. گۆرانکارییه‌کان له‌ خێزانه‌که‌دا کاریه‌گریان هه‌یه‌ له‌سه‌ر بری ئەو ده‌سته‌که‌وتانه‌ که‌ پیت ده‌درین.</p>

<p>Eräpäivä Eräpäivä on laskun viimeinen maksupäivä. Jos et pysty maksamaan laskua viimeistään eräpäivänä, voit yrittää sopia uudesta eräpäivästä laskun lähettäjän kanssa.</p>	<p>دوایین پۆژی پاره‌دان</p> <p>دوایین پۆژی پاره‌دان، دوایین پۆژی پاره‌دانی فاتوره‌یه. ئەگەر تا دوایین پۆژی نەتوانیت پاره‌ی فاتوره‌که بەدیت، دەتوانیت هەول بەدیت لەگەڵ ئەو کەس و لایەنە‌ی کە فاتوره‌کە‌ی ناردوو، لەسەر دوایین پۆژیکی نوێ بۆ پاره‌دان ڕێک بکەویت.</p>
<p>Maksumuistutus / maksukehoitus Maksumuistutus tai maksukehoitus on laskun perijän lähettämä kirjallinen ilmoitus laskun maksajalle siitä, ettei laskua ole maksettu eräpäivään mennessä. Voit saada useampia muistutuksia silloin, jos et ole maksanut laskua. Jokainen muistutuskirjeen lähettäminen maksaa ja näin myös laskun kokonaissumma kasvaa.</p>	<p>وہبیرھیتانہوہی پاره‌دان/ھاندان بۆ پاره‌دان</p> <p>وہبیرھیتانہوہی پاره‌دان یان ھاندان بۆ پاره‌دان، ڤاگە یاندتتیکى نووسراوہ لەلایەن ئەو کەس و لایەنە‌ی کە فاتوره‌کە‌ی ناردوو بۆ ئەو کەس و لایەنە‌ی کە دەبێ پاره‌ی فاتوره‌که بەدات، دەربارە‌ی ئەوہی کە تا دوایین پۆژی پاره‌دانە‌کە، پاره‌ی فاتوره‌که نەدراوہ. ئەو کاتە‌ی کە پاره‌ی فاتوره‌کە‌ت نەدابیت، ڤەنگە چەند وەبیرھیتانہوہیەکت پێ بگات. ھەر نامە‌یەکی وەبیرھیتانہوہ بە پاره‌یە، بەم جۆرە سەرچەمی پاره‌ی فاتوره‌کە‌ش زیاد دەکات.</p>
<p>Maksuhäiriömerkintä / luottotietomerkintä Suomessa on koko maan laajuinen rekisteri, johon kirjataan maksuhäiriömerkintöjä. Maksuhäiriömerkintä syntyy, jos et maksa laskua muistutuksista huolimatta. Maksuhäiriömerkintä voi tehdä elämästä vaikeaa, esimerkiksi asunnon tai puhelinliittymän saaminen voi olla vaikeaa.</p>	<p>تۆماری کیشە‌ی پاره‌دان. تۆماری زانیاریەکانی متمانە‌بوون</p> <p>لە فینلەندا تۆماریکی سەرانسەریی هەموو وڵات هەیه، کە کیشە‌ی پاره‌دانی تیدا تۆماری دەکریت. تۆماری کیشە‌ی پاره‌دان ئەو کاتە دروست دەبیت کە بەبێ گۆندانە وەبیرھیتانہوہی پاره‌دانە‌کە‌ش ھەر پاره‌کە نەدەیت. تۆماری کیشە‌ی پاره‌دان دەتوانیت ژیان سەختەر بکات بۆ ئموونە ڤەنگە دەستکەوتنی خانوو یان ھیلی تەلەفۆن سەخت بێت.</p>
<p>Maksusuunnitelma Maksusuunnitelma tehdään silloin, jos on syntynyt velkaa, eikä velkaa voi maksaa kerralla kokonaan pois. Maksusuunnitelmassa sovitaan velkaa perivän osapuolen kanssa siitä, miten velka maksetaan takaisin osissa. Jos esimerkiksi Kela on maksanut sinulle liikaa etuutta, se perii liikaa maksetut etuudet takaisin. Jos et pysty kerralla maksamaan velkaa takaisin, voit sopia takaisin maksusta Kelan kanssa eli tehdä maksusuunnitelman Kelan kanssa.</p>	<p>پلانی پاره‌دانەوہ</p> <p>ئەو کاتە پلانی پاره‌دانەوہ دادەنریت کە قەرزت لەسەر ھەبیت و نەتوانیت ھەموو بری قەرزە‌کە بە جاریک بەدیتەوہ. ڤیککەوتن لەسەر پلانی پاره‌دان و شیوہی دانەوہی قەرزە‌کان بە بەشە‌ش، لەگەڵ ئەو لایەنە‌ی کە قەرزە‌کە‌ی داوا دەکاتەوہ دەکریت. ئەگەر بۆ ئموونە کێلا دەستکەوتتیکى زیاتر لە مافی خۆت بەدات، ئەو کاتە ئەو داوای ئەو برە دەستکەوتە زیادە دەکاتەوہ کە داوایەتی پیت. ئەگەر پیت نەکرا بە جاریک قەرزە‌کە‌ت بەدیتەوہ، دەتوانیت لەگەڵ کێلا دەربارە‌ی دانەوہی پاره‌کە ڕێک بکەویت، واتا لەگەڵ کێلا پلانی پاره‌دانەوہ داڤرژن.</p>

Rahoitus:

**TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO**

Euroopan unionin tuella

Yhteistyössä:

Kela

Diak

IOM
UN MIGRATION

TULKA

Pako
Suomen
aisapu

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

**Asumis
neuvon
ta**

Nurmijärvi

LOHJA
Järvikaupunki

Sininauhasäätiö

www.sininauhasaatio.fi